

Pedagogisch beleid kinderdagverblijf Hojpiepeloj

INLEIDING:

In de wet kinderopvang wordt o.a. aangegeven wat de overheid verstaat onder kwaliteit in de kinderopvang: “verantwoorde kinderopvang is kinderopvang die bijdraagt aan een goede en gezonde ontwikkeling van het kind in een veilige omgeving”.

HOJPIEPELOJ heeft voor een pedagogische onderbouwing van de wet kinderopvang, gekozen voor de vier opvoedingsdoelen van professor J.M.A. Riksen-Walraven.

Riksen-Walraven stelt dat het opvoedingsdoel “ervaren van emotionele veiligheid” wat haar betreft basaal is. Een kind dat zich niet veilig voelt in een omgeving, is niet in staat om indrukken en ervaringen in zich op te nemen. Kinderdagverblijf HOJPIEPELOJ sluit zich helemaal aan bij deze visie.

Riksen-Walraven heeft in theorie vier opvoedingsdoelen:

- a. Een gevoel van emotionele veiligheid bieden
- b. Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties bieden
- c. Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties bieden
- d. De kans om zich waarden en normen: “de cultuur” van een samenleving eigen te maken, lees: socialisatie

HOJPIEPELOJ beschikt over vijf pedagogische middelen om de vier voornoemde opvoedingsdoelen te realiseren:

1. De leidster kind interactie
2. De fysieke omgeving
3. De groep
4. Het activiteiten aanbod
5. Het spelmateriaal

A. EEN GEVOEL VAN EMOTIONELE VEILIGHEID BIEDEN.

Het bieden van een gevoel van veiligheid is de meest basale pedagogische doelstelling voor iedere vorm van kinderopvang.

Er zijn drie bronnen van veiligheid te onderscheiden:

Vaste en sensitieve verzorgers.

De beschikbaarheid van sensitief reagerende opvoeders in de eerste levensjaren blijkt bevorderlijk voor de veerkracht van kinderen, óók op langere termijn.

Aanwezigheid van bekende leeftijdsgenoten.

In een vertrouwde groep kunnen kinderen gevoelens van verbondenheid en sociale verantwoordelijkheid ontwikkelen.

De inrichting van de omgeving:

De inrichting van een ruimte kan een bijdrage leveren aan een gevoel van geborgenheid.

Aandachtspunten zijn akoestiek, licht, kleuren, en de indeling van de ruimte.

B. GELEGENHEID TOT HET ONTWIKKELEN VAN PERSOONLIJKE COMPETENTIES BIEDEN.

Met het begrip persoonlijke competenties worden persoonskenmerken zoals b.v. veerkracht, zelfstandigheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit bedoeld. Deze competenties stellen een kind in staat om allerlei soorten problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderde omstandigheden.

Bij jonge kinderen zijn exploratie en spel de belangrijkste middelen om greep te krijgen op hun omgeving.

Exploratie en spel kunnen worden bevorderd door:

Inrichting van de ruimte en het aanbod van materialen en verschillende activiteiten. De inrichting van de ruimte moet zodanig zijn dat het kind zich veilig voelt en met aan de leeftijd aangepast spelmateriaal kan spelen.

Vaardigheden van de leidsters in het begeleiden van het spel.

Leidsters scheppen condities voor spel door een aanbod van materialen en activiteiten dat aansluit bij het ontwikkelingsniveau en de interesse van het kind, zonder een kind het initiatief uit handen te nemen.

Aanwezigheid van leeftijdsgenootjes.

Goede relaties met leeftijdsgenootjes bevorderen de kwaliteit van uitwisselingen en hun spel.

Het streven naar een zo groot mogelijke stabiliteit van de groep verdient prioriteit.

C. GELEGENHEID TOT HET ONTWIKKELEN VAN SOCIALE COMPETENTIES BIEDEN.

Het begrip “sociale competentie” omvat een heel scala aan sociale kennis en vaardigheden, zoals zich in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen of oplossen. Kortom, het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid.

De interactie met leeftijdsgenootjes, het deel uitmaken van een groep en het deel uitmaken van groepsgebeurtenissen bieden kinderen een leefomgeving voor het opdoen van sociale competenties.

Het geeft aan kinderen, hoe jong ook, kansen om zich te ontwikkelen tot evenwichtige personen, die kunnen functioneren in onze samenleving.

D. DE KANS OM ZICH WAARDEN EN NORMEN: DE CULTUUR, VAN EEN SAMENLEVING EIGEN TE MAKEN; SOCIALISATIE.

Kinderopvang biedt een bredere samenleving dan een gezin. Hier komen kinderen in aanraking met andere aspecten van de cultuur en de diversiteit die onze samenleving kenmerkt.

De groepsindeling biedt daarom een aanvulling op de socialisatie binnen het gezin, heel eigen mogelijkheden tot socialisatie en cultuuroverdracht.

Zoals eerder vermeld, beschikt HOJPIEPELOJ over vijf pedagogische middelen om de vier voornoemde opvoedingsdoelen te realiseren.

1. De leidster – kind interactie

In de leidster – kind relatie werken wij aan de emotionele veiligheid van het kind. De aanwezigheid van vaste en vertrouwde groepsleiding is dé basis om een goede relatie tussen kind en leiding te kunnen laten ontstaan.

Bij de samenstelling van ons team wordt o.a. gekeken naar de combinatie in leeftijd, ervaring, creativiteit en flexibiliteit.

Een voldoende gevarieerde teamsamenstelling biedt kinderen een breder scala aan mogelijkheden om een relatie op te bouwen met de groepsleiding.

De groepsleiding wordt door ons beoordeeld op:

- De wijze waarop zij het kind benadert en aanspreekt
- De dagelijkse omgang, zoals plezier maken, stoeien en grapjes uithalen
- De wijze waarop zij het kind troosten, verzorgen, bevestigen, aanmoedigen
- De wijze waarop zij aansluiten op persoonlijke emoties en ervaringen van het kind
- De mate waarin responsief dan wel restrictief op een kind wordt gereageerd
- De mate waarin zij het kind respecteren

2. De fysieke omgeving.

Ieder kind wordt opgevangen in een vaste groep, met een eigen groepsruimte. HOJPIEPELOJ beschikt over een babygroep en een combinatie groep van dreumes en peuters.

De baby ruimte is zodanig ingericht dat ook hele kleine kinderen zich optimaal kunnen ontplooien.

In de dreumes/ peuter ruimte is er volop gelegenheid geboden om diverse activiteiten te ontplooien, zoals bijv. klimmen, knutselen, poppenhoek, knuffelen en de bouwhoek.

De eigen groepsruimte is een veilige en vertrouwde plek voor het kind.

De groepsruimte is zodanig ingericht en ingedeeld dat kinderen van verschillende leeftijd, op de leeftijd afgestemde activiteiten kunnen ontwikkelen.

Indien gewenst kan er een aparte groep gecreëerd worden voor de allerkleinste kinderen in de combinatie groep

De maximale omvang van de groep per dagdeel is als volgt:

Babygroep:

Max.vijf kinderen 6 weken -1,5 jaar twee leidsters (bij vijf kinderen)

Combinatie van de dreumes en peutergroep:

Max. twaalf kinderen 1,5 – 4 jaar drie leidsters (bij twaalf kinderen)

Tevens maakt HOJPIEPELOJ gebruik van stagiaires.

Deze stagiaires zijn boventallig en volgen altijd een beroepsopleiding tot leidster in een kindercentrum.

Door de aanwezigheid van stagiaires heeft HOJPIEPELOJ de mogelijkheid om extra activiteiten met de kinderen te ondernemen.

3. De groep

De groep heeft een vaste samenstelling, wat de veiligheid én de mogelijkheid om vertrouwd te raken met groepsgenootjes vergroot.

HOJPIEPELOJ heeft gekozen voor een aparte baby groep.

Deze groep geeft aan kleine kinderen de mogelijkheid om vertrouwd te raken met de leidsters, groepsgenootjes en anderen dan de eigen ouders.

In de combinatie groep geven wij de kinderen de gelegenheid om samen in één groep op te trekken.

Op bepaalde vaste momenten van de dag biedt HOJPIEPELOJ de kinderen de mogelijkheid om met eigen leeftijdsgenootjes ervaring op te doen, zoals spelletjes, lezen, kleuren of samen buiten ontdekkingen doen.

4. Het activiteiten aanbod

De structuur van een opvangdag staat vast: vaste activiteiten op vaste momenten bieden het kind zekerheid en structuur.

Ook vaste rituelen zijn hier onderdeel van, zoals bij de maaltijden een liedje zingen, het slapen gaan, een verjaardag vieren, het vertrek naar de basisschool en een nieuw groepsgenootje ontvangen.

Daarnaast biedt het dagprogramma ruimte voor het kiezen van eigen activiteiten en het wel of niet mee doen aan de groep.

Tevens heeft HOJPIEPELOJ een ruim aanbod om met z.g. thema's te werken zoals de jaargetijden of feestdagen

De leidster biedt het kind steun bij activiteiten door actief op te treden, passief te bewaken, uit te dagen, voelbare aanwezigheid en het stimuleren tot grensverlegging.

Verder is het van groot belang dat het kind onvoorwaardelijk kan rekenen op een positieve houding van de leidsters. Denk daarbij ook aan het vermogen om te kunnen troosten, bevestigen, helpen, een restrictieve en een sensitieve houding van de leidster.

5 Het spelmateriaal

In HOJPIEPELOJ is ruim voldoende spelmateriaal voor alle leeftijdsgroepen aanwezig. Het materiaal is voor een deel zodanig opgesteld dat de kinderen de mogelijkheid hebben om zelf te kiezen en ook zelfstandig kunnen gebruiken.

De groepsleiding stimuleert, helpt en adviseert het kind bij het kiezen van nieuw, spannend en uitdagend speelgoed en materiaal.

Uiteraard weet de groepsleiding waar het kind goed in is, wat hij leuk vindt en wat zijn mogelijkheden en uitdagingen zijn.

Tenslotte in de leidster – kind interactie bieden wij gelegenheid voor het ontwikkelen van de persoonlijke competenties van een kind.

De leidster stimuleert het kind door grenzen te ontdekken en het verleggen van wat een kind kan, wil of durft.

De leidster maakt het kind bewust van de eigen capaciteiten en kwaliteiten, zij speelt in op grapjes, humor, verdriet en gek doen.

Ingaan op initiatieven van een kind, het kind belonen, prijzen en complimenteren zijn positieve wijzen van bevestigen van het kind.

De persoonlijke competentie van het kind kan in groepsverband onder de aandacht komen door activiteiten waarmee het kind zichzelf op onderscheidende wijze kan laten zien (foto's van thuis, tekeningen)

De groep is een sociale leefgemeenschap waarin op jonge leeftijd geoefend kan worden met eigen mogelijkheden, grenzen, aardigheid/ onaardigheid, delen van plezier en gewenst / ongewenst gedrag.

De groepsleiding laat ruimte aan het kind voor eigen initiatief en eigen ideeën met betrekking tot het uitvoeren van een activiteit.

Hierbij worden kansen geboden voor het ontdekken van eigen persoonlijkheidskenmerken zoals zelfvertrouwen, initiatief nemen en interesse voor de ander, zelfoverwinning en zelfredzaamheid

Het spelmateriaal past bij de leeftijd, ontwikkelingsfase, fysieke en geestelijke mogelijkheden van het kind.

Het materiaal maakt emoties los van plezier, pret, verrassing, verwondering, ongeduld of teleurstelling.

De leidster stimuleert vriendschap, kameraadschap en samenwerking tussen de kinderen onderling.

In de groep worden zaken verwoord van emotionele gebeurtenissen in de groep, het gezin, de buurt, kortom de leefomgeving van het kind.

De leidster gaat bewust om met conflicten tussen de kinderen. De rol van de leidster in de interactie tussen kinderen is afhankelijk van de situatie: sturend, ondersteunend, corrigerend, verzorgend en is bruggenbouwer.

De vrije ruimte die uitdaagt en stimuleert tot rennen, klimmen, avontuur en ontdekken is meestal de buitenruimte.

Elementen als hoog/ laag, zacht/ hard, nat/ droog, bieden het kind de mogelijkheid om te experimenteren en zijn eigen mogelijkheden te ontdekken.

In de groep is een duidelijke en vaste verdeling tussen groepsmomenten en momenten die kinderen individueel invullen.

Daarnaast worden activiteiten met de hele groep afgewisseld met activiteiten in kleine, op leeftijd afgestemde, kleinere groepen. De sociale inhoud van het spel wordt gestimuleerd door samen spelen, praten, lachen, wachten op elkaar en rekening houden met elkaar.

Basale normen en waarden sluiten aan bij de Nederlandse cultuur:

Elkaar met de naam aanspreken, wachten op de beurt, niet door elkaar heen praten. HOJPIEPELOJ schenkt daar veel aandacht aan. Ook bij de maaltijden besteden wij veel aandacht aan het sociale aspect: wachten tot iedereen zijn bordje heeft, met een vorkje eten.

In het teamoverleg worden persoonlijke waarden en normen getoetst en besproken, Heldere en eenduidige afspraken over wat kan en mag in de groep, én de wijze waarop men elkaar - kinderen én leidsters - aan de afspraken houdt.

De oudercommissie heeft een belangrijke adviserende rol.

De leidsters maken regelmatig gebruik van bijscholing, zoals bv reanimatie bij kinderen, creatieve workshops zodat zij optimaal hun werk kunnen uitvoeren en met nieuwe theorieën aan de slag kunnen.

OPVALLEND GEDRAG

HOJPIEPELOJ doet niet actief aan opsporing van opvallend/ afwijkend gedrag van kinderen, we signaleren het.

Bij plaatsing kennen wij het kind niet, mocht er tijdens de opvang periode afwijkend gedrag worden vertoond, dan is de kans groot dat onze leidsters dit signaleren.

Doordat zij voortdurend met de kinderen bezig zijn, krijgen de leidsters een aardig beeld van hoe ieder kind zich in een groep gedraagt, en hoe het gedrag is ten opzichte van andere kinderen en volwassenen.

Zij weten eveneens uit ervaring dat er grote verschillen zijn tussen kinderen van een bepaalde leeftijd.

De leidsters weten als geen ander wat voor een bepaald kind “normaal gedrag” is en wat voor dat kind afwijkend is van het bekende patroon.

Wanneer er sprake is van opvallend/ afwijkend gedrag wordt de volgende procedure gevolgd:

- De leidster vangt de signalen op
- Zij kijkt het even aan en overlegt met haar collega. Afhankelijk van de situatie spreekt zij erover met de ouder tijdens het brengen/ halen
- De teamleidster wordt ingeschakeld
- Door middel van een observatie wordt zo duidelijk mogelijk bekeken wat er opvalt aan het gedrag van het kind en waardoor het gedrag lijkt af te wijken van dat van de rest van de groep
- In overleg met de collega kan er extra aandacht aan het kind worden besteed door nog gericht naar het kind te kijken.
- Wanneer alles er op wijst dat er iets aan de hand is kan de leiding dit bespreekbaar maken met de ouders.
- De ouders worden uitgenodigd voor een gesprek om te overleggen of zij het geconstateerde gedrag herkennen. Wanneer dit zo is, kunnen er afspraken worden gemaakt over:
 - Meer onderling overleg gedurende een bepaalde periode
 - De thuissituatie en de situatie op HOJPIEPELOJ worden meer op elkaar afgestemd.
 - Eventueel inschakelen van hulpverleningsinstanties, met natuurlijk steeds overleg en toestemming van de ouders

Helaas komt het voor dat samenwerking met de ouders niet of gedeeltelijk mogelijk is.

Wanneer de ouders bepaald gedrag niet herkennen en zij geen hulp willen vragen, kunnen wij ons genoodzaakt zien ondersteuning te vragen bv bij bureau Jeugdzorg, bij de omgang met het kind in de groep.

In belang van het kind zullen wij al onze mogelijkheden benutten om zo goed mogelijk te adviseren en te helpen.

Informatie over het kind aan derden wordt alleen verstrekt met medeweten én toestemming van de ouders.